

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی 1403/1404

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فنون ادبی ۱	نمره به عدد:
نام دبیر: فضلی	تاریخ آزمون : ۱۳/۳/۱۴۰۴	نمره به حروف:
کلاس: دهم انسانی	مدت آزمون : ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴ صفحه

بارم	تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید	ردیف										
	الف / تاریخ ادبیات و سبک شناسی : ۴ نمره											
۰/۷۵	<p>درستی یا نادرستی عبارات زیر را با (ص) یا (غ) مشخص نمایید.</p> <p>الف (شعر حکمی و اندرزی در دوره ی سلجوقیان به پختگی رسید.</p> <p>ب (قدیمی ترین طبقه بندی انواع ادبی مربوط به یونان باستان است .</p> <p>پ (خواجه عبدالله انصاری نثرمصنوع را به کمال رسانید.</p>	۱										
۰/۷۵	<p>جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید .</p> <p>الف (زبان رسمی دوره ی ساسانی ..... بود .</p> <p>ب (طبقه بندی سبک شعر براساس هدف مثل .....)</p> <p>پ (شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی را ..... نامیده اند .</p>	۲										
۰/۲۵	<p>کدام گزینه ویژگی شعری سبک خراسانی را از نظر قلمرو فکری بیان می کند ؟</p> <p>الف (سادگی زبان شعر</p> <p>ب (آوردن ترکیبهای تازه</p> <p>پ (شعر واقع گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی ، ساده ، محسوس و عینی می باشد.</p> <p>ت (به کارگیری انواع توصیف و تشبیهات گوناگون</p>	۳										
۰/۷۵	<p>هریک از موارد گروه « الف » در جدول زیر مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه « ب » است؟ (یک مورد اضافی است .)</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>نمونه نثر موفق دوره سامانی</td> <td>کلیله و دمنه</td> </tr> <tr> <td>نمونه نثر فنی</td> <td>کشف الاسرار</td> </tr> <tr> <td>نمونه نثر موزون و مسجع</td> <td>مقامات حمیدی</td> </tr> <tr> <td></td> <td>تاریخ بلعمی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	نمونه نثر موفق دوره سامانی	کلیله و دمنه	نمونه نثر فنی	کشف الاسرار	نمونه نثر موزون و مسجع	مقامات حمیدی		تاریخ بلعمی	۴
الف	ب											
نمونه نثر موفق دوره سامانی	کلیله و دمنه											
نمونه نثر فنی	کشف الاسرار											
نمونه نثر موزون و مسجع	مقامات حمیدی											
	تاریخ بلعمی											
۰/۷۵	<p>برای هر مورد پاسخ کوتاه بنویسید .</p> <p>الف (سبک خراسانی برحسب زمان به سه سبک فرعی تقسیم می شود ، آنها را نام ببرید .</p> <p>ب (دلایل توجه و گرایش نویسندگان به فارسی نویسی در سده های پنجم و ششم چیست؟</p>	۵										
	ب / موسیقی شعر : ۶ نمره											
۰/۷۵	<p>مورد درست را از داخل کمانک انتخاب کنید .</p> <p>الف (در هر هجا تنها یک (صامت / مصوت) وجود دارد .</p> <p>ب (قدما آخرین حرف اصلی کلمه قافیه را (روی / الحاقی) می گفتند .</p> <p>پ (شکل نوشتاری واج را (هجا / حرف) می گویند .</p>	۶										
۰/۷۵	ادامه صفحه بعد											

۷	الگوی هجایی کلمه ی « مرد افکن » را یک بار با همزه و یک بار با حذف همزه بنویسید . (با حذف همزه)	۱												
۸	در کدام گزینه « ی » صامت است ؟ (۱) نورانی (۲) دیرباز (۳) گاری (۴) یاران	۰/۲۵												
۹	کدام گزینه الگوی هجایی « آفرینش » را نشان می دهد ؟ (۱) - u - - (۲) - - u - (۳) - u - u (۴) u u - -	۰/۲۵												
۱۰	در بیت « خوشا چون سروها استادنی سبز / خوشا چون برگ ها افتادنی سبز » به موارد زیر پاسخ دهید . واژه های قافیه ..... حروف اصلی ..... قاعده قافیه ..... حروف مشترک ..... حروف الحاقی	۱/۲۵												
۱۱	با توجه به مصراع دوم بیت « تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی / تا شب نرود صبح پدیدار نباشد » به موارد زیر پاسخ دهید . الف (مصراع اول را به هجاهای تشکیل دهنده آن بنویسید . ب (در مصراع دوم چند هجا وجود دارد ؟	۱												
۱۲	بیت زیر را به هجاهای تشکیل دهنده آن تجزیه و تقطیع کنید؛ سپس هر هجا را با علامت خاص آن بنویسید. « اگر کاری کنی مُزدی ستانی // چو بیکاری یقین بی مُزد مانی »	۱/۵												
	<table border="1"> <tr> <td>هجا نویسی مصراع یک</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>شکل هجایی مصراع یک</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>هجا نویسی مصراع دو</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>شکل هجایی مصراع دو</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	هجا نویسی مصراع یک			شکل هجایی مصراع یک			هجا نویسی مصراع دو			شکل هجایی مصراع دو			
هجا نویسی مصراع یک														
شکل هجایی مصراع یک														
هجا نویسی مصراع دو														
شکل هجایی مصراع دو														
	پ / زیباییشناسی : ۶ نمره													
۱۳	در عبارات زیر، « رکن های سجع » را بیابید و « نوع سجع ها » را نیز بنویسید. الف (فلان را کرم بی شمار است و هنر بی حساب است . ب (هر که در پیش سخن دیگران افتد تا مایه فضلش بدانند ، پایه جهلش شناسند .	۱/۵												
۱۴	درست و نادرست بودن عبارات های زیر را مشخص کنید. الف) از تقابل سجع های متوازن « ترصیع » به وجود می آید . ب) نا همسانی دو واژه در تعداد واج « جناس ناقص افزایشی » است . نادرست درست نادرست درست	۰/۵												
۱۵	انواع جناس را در ابیات زیر پیدا کنید و بنویسید الف (پدر با پسر یکدگر را کنار / گرفتند کرده غم از دل کنار ب (مرا زمانه ز یارم به منزلی انداخت / که راضی ام به نسیمی کز آن دیار آید پ (در دل، عطش عشق خدایی ماراست / دیوانه ی وصلیم و جدایی ما را ست ت (زد به دلم در آتشی ، عشق بتی که نام او / زُهره و آفتاب را زُهره به آب می کند	۱												
	ادامه صفحه بعد													

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی 1403/1404

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس : فنون ادبی ۱	نمره به عدد:
نام دبیر: فضلی	تاریخ آزمون : ۱۳/۳/۱۴۰۴	نمره به حروف:
کلاس: دهم انسانی	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحات: ۴ صفحه
۱۶	با توجه به بیتها به پرسشها پاسخ دهید: الف (جفا پل بُود، بر عاشق شکستی / وفا گل بُود، بر دشمن فشانندی ب (زبانش توان ستایش نداشت / روانش گمان نیایش نداشت ۱) کدام یک از بیتها دارای آرایه « ترصیع » و کدام یک دارای آرایه ی « موازنه » است؟ ۲) ارزش موسیقایی کدام بیشتر است؟ چرا؟	۱
۱۷	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید . الف (جناس / همسان / ناهمسان) در معنی واژه تفاوت دارد و در شکل نوشتاری یکسان است . ب (هم ریشگی در حروف اصلی واژه ها را (جناس / اشتقاق) می گویند . پ (هر گاه واژه ای با معنی یکسان در متن وجود داشته باشد (تکرار / جناس تام) به وجود می آید . ت (ارزش موسیقایی سجع (متوازی / متوازن) در متن کمتر است .	۱
۱۸	در بیت های زیر نمونه واج آرایبی و واژه آرایبی را پیدا کنید الف (نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس / ملامت علما هم ز علم بی عمل است ب (زمانه قرعه ی نو می زند به نام شما / خوشا شما که جهان می رود به کام شما	۰/۵
۱۹	در کدام گزینه هم ریشگی (اشتقاق) وجود ندارد؟ الف (شاعر / شعور (ب) سعید / سعادت (پ) دام / مدام (ت) نعیم / نعمت	۰/۵
تحلیل نظم و نثر : ۴ نمره		
۲۰	در بیت « پس آنکه ، مُرده کرد او خویشان را / ز بیم جان ، فرو افکند تن را » الف (بیت کدام قالب شعری را نشان می دهد؟ ..... (ب) ردیف را مشخص کنید	۰/۵
۲۱	با توجه به قلمرو فکری پیام هر بیت را بنویسید . الف (دخل آب روان است و عیش آسیاب گردان ، یعنی خرج فراوان مسلم کسی را باشد که دخل معین داشته باشد. ..... ب (نهنگی بچه خود را چه خوش گفت / به دین ما حرام آمد کرانه به موج آمیز و از ساحل بپرهیز / همه دریاست ما را آشیانه ..... پ (به دل می گفت : با دل نیست بازی / کنون باید به کارم حيله سازی حدیث دل ، حدیثی بس شگفت است / که در عالم حدیثش در گرفته است	۱/۵
۲۲	با توجه به بیتها پاسخ دهید . هر که زین گلشن لبی خندان تر از گل بایدش / خاطری فارغ ز عالم چون توکل بایدش خرده ای از مال دنیا در بساط هر که هست / جبهه ی وا کرده ای پیوسته چون گل بایدش الف (در این ابیات دو آرایه (قلمرو ادبی) بنویسید . ..... ب (« جبهه وا کرده » کنایه از چیست ؟ ..... ادامه صفحه بعد	۰/۷۵

۰/۵	<p>در ابیات زیر دو ویژگی زبانی متن را تحلیل کنید . الا یا خیمگی خیمه فرو هل / که پیشاهنگ ، بیرون شد ز منزل تبیره زن بزد طبل نخستین / شتربانان همی بندند محمل</p>	۲۳
۰/۵	<p>نوع ادبی و وزن و آهنگ سروده زیر را بنویسید . برآشفت سهراب و آمدش ننگ / برآشفت و تیز اندر آمد به جنگ چو سهراب را دید گردآفرید / که بر سان آتش همی بردمید</p>	۲۴
۰/۲۵	<p>منظور از مفهوم کنایی مشخص شده « آب و گل تو را نیکو سرشته اند ، اما لگد کم خورده است » چیست ؟</p> <p>پیروز و سربلند باشید .</p>	۲۵

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی ۱۴۰۴ - ۱۴۰۳

نام و نام خانوادگی:		آزمون درس : فنون ادبی ۱		نمره به عدد:
نام دبیر: فضلی		تاریخ آزمون : ۱۳ / ۳ / ۱۴۰۴		نمره به حروف:
کلاس: دهم انسانی		مدت آزمون : ۹۰ دقیقه		تعداد صفحات: ۲ صفحه
شماره صندلی:		بارم		
تذکر: پاسخ سوالات را با استفاده از خودکار مشکی یا آبی در پاسخنامه بنویسید		ردیف		
تاریخ ادبیات و سبک شناسی : ۴ نمره				
۱	الف / ص	ب / ص	پ / غ	۰/۷۵
۲	الف / پهلوی	ب / تعلیمی و فکاهی	پ / سبک	۰/۷۵
۳	پ	۰/۲۵		
۴	نمونه نثر سامانی / تاریخ بلعیمی	نمونه نثر فنی / کلیله و دمنه	نمونه نثر موزون / کشف الاسرار	۰/۷۵
۵	الف / سامانی و سلجوقی و غزنوی	۰/۷۵		
۰/۷۵	ب / گسترش عرفان و تصوف - شکل گیری دولت سلجوقی و بهره گیری از نویسندگان تربیت یافته در خراسان و عراق عجم			
موسیقی شعر : ۶ نمره				
۶	الف / مصوت	ب / روی	پ / حرف	۰/۷۵
۷	با همزه / مرد ءآف گن (کشیده / بلند / بلند)	بدون همزه / مَر دَف گن (بلند / بلند / بلند)	۱	
۸	۴	۰/۲۵		
۹	۲	۰/۲۵		
۱۰	کلمات قافیه : استادنی / افتادنی	حروف مشترک : / ت / د / - / ن / ی /	حروف اصلی : / ت / د / /	۱/۲۵
حروف الحاقی : / ن / ی /		قاعده : ۲		
۱۱	الف / تا رَنج تَ حَم مَل نَ کُ نِ گَنج نَ بی نِ	۱		
ب / ۱۲				
۱۲	هجا نویسی مصراع یک	ا، گر کا ری	کُ نِ مَز دی	سِ تا نِ
۱/۵	شکل هجایی مصراع یک	کوتاه / بلند / بلند / بلند	کوتاه / بلند / بلند / بلند	کوتاه / بلند / بلند / بلند
۱/۵	هجا نویسی مصراع دو	چُ بی کا ری	یَ قِ بی مَز	د ما نِ
۱/۵	شکل هجایی مصراع دو	کوتاه / بلند / بلند / بلند	کوتاه / بلند / بلند / بلند	کوتاه / بلند / بلند / بلند
زیبا شناسی : ۶ نمره				
۱۳	الف / بی شمار و بی حساب / متوازن	ب / بدانند و شناسند / متوازی	۱/۵	
۱۴	الف / نادرست	ب / درست	۰/۵	
۱۵	الف / کنار و کنار : جناس تام	ب / یار و دیار : جناس افزایش	پ / خدایی و جدایی : جناس اختلاف	۱
ت / زُهره و زَهره : جناس حرکتی				
۱۶	۱ / بیت الف : موازنه و بیت ب : ترصیع	۲ / بیت ب ، زیرا تمام کلمات دارای سجع متوازی یا همان ترصیع هستند	۱	
۱۷	الف / همسان	ب / اشتقاق	پ / تکرار	ت / متوازن
۱۸	الف / واج آرایبی	ب / واژه آرایبی	۰/۵	

۰/۵	پ	۱۹
	تحلیل نظم و نثر : ۴ نمره	
۰/۵	الف / مثنوی ب / را	۲۰
۱/۵	الف / باید به قدر درآمد خود خرج کرد و متعادل خرج کردن . ب / پرهیز کردن از زندگی های بدون تلاش و سکون . پ / دل با ارزشترین بخش وجودی انسان است و تمام احساسات انسان و شهود او از دل انسان است .	۲۱
۰/۷۵	الف / استعاره / تشبیه / تشخیص / کنایه ب / روی گشاده و خندان	۲۲
۰/۵	به کارگیری کلمات فارسی اصیل و کهن و کمی واژگان عربی	۲۳
۰/۵	نوع ادبی / حماسی وزن و آهنگ / کوبنده و کوتاه	۲۴
۰/۲۵	تربیت نشده است .	۲۵

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان البرز ناحیه ۱ کرج

امتحانات نوبت دوم مجتمع آموزشی سلاله سال تحصیلی 1400-1401

نام و نام خانوادگی:	آزمون درس :	نمره به عدد:
نام دبیر:	تاریخ آزمون : ۱۴۰۱/۰۳ /	نمره به حروف:
کلاس:	مدت آزمون : دقیقه	تعداد صفحات: صفحه
شماره صندلی:		

